

Brahtu Draudses Wehstnesis

Beedribas

„Latw. Ēw. Brahtu Draudse“
mehneschrafts.

Aboneschanas maksā ar peesuhthichanu par gadu Ls 2.50, par 1/2 gadu Ls 1.30. Bes peesuhthichanas par gadu Ls 2.—, par 1/2 gadu Ls 1.20. Atsew. numurs maksā 20 sant. Wiſi ſuhthijumi adresejami: Beedribai „Latw. Ēw. Brahtu Draudse“ Rigā, Kaleju eelā 8, dſ. 1. Tefošs rehkins pastā Nr. 1567.

Nr. 4/5.

Nowembris/Dezembris.

1929. g.

Grafs Nikolajs Ludwigs Zinzendorfs.
Brahtu draudschu isplatitajs un nenogurstošchais kopejs.
Īsim. Dresdenē 1700. g., miris Herrnhutē 1760. g.

Rigâ rakstīta grafa Zinzendorfa wehstule.

1743. g. grafs Zinzendorfs atgreesās no Amerikas, kur de-
dfigi bij fludinajis Kristus ewangeliju, starp zitu apmekledams
ari daschas indianeeschu ziltis. Pahzelojis winsch redseja, ka lee-
'atās breefmas brahku draudses darbam, kas tolait bij jau ispla-
tijees pa wisu Eiropu, draud Latwijā un Igaunijā. Brahku darbs
bij aisleegts, dauds brahku sehdeja Peterpilī zeetumā, ziti bij issuh-
titi ais Wolgas. Grafs gribeja luhgt keisareeni Elisabeti, lai leef
scho leetu wehlreis ismeklet un tadehl 1743. g. rudenī ar dascheem
pawadoneem un sawu 16 g. wezo dehlu Krischjahnī Renatu zeloja
us Rigu. Bet sche generalgubernators grafs Laszijs wiku eelika
zitadelē, lihds no Peterpils dabuhtu rihkojumu, kas tahlat darams.
Zinzendorfam wiswairaf sahpeja, ka tam bij nonemtas wifas grah-
matas un raksti. Zitadelē grafs rakstija wehstuli sawai laulatai
draudsenei.

Tewi gauschi luhdsu, nebehdajees par to, ka esmu
zeetumā. Waru Tew apleezinat, ka man eet labi un
tapat muhsu mihlajam dehlam. Ja pestitajs to nebuhtu
gribejis, tad tas tā nebuhtu uslizis; eepreefsch gan jau
tifu deesgan beedinats, bet es to nedrihksteju wehrā
nemt un bij us Rigu jadodas. Schahdām wadischanām
ir sawi mehrki, un es tizu, ka pestitajs wifu daris labi
un pareisi. Tagad no muhsjeem labš pulzinsch pe-
stitaja labad ir zeetumā, un mans Krischjahnis pree-
zajās lihds ar tehwu to paschu peedsihwot. Updomā,
mihlā sirds, ka mums ir pestitajs, kura ustizigās rokās
mehs esam un kufsch muhs wada mihligi un swehtigi;
tas gan israhdas brihnischki, uu mehš paschi tahdu
zelu neiswehletumees, ja tas buhtu muhsu spehka. Pats
pehz sawas dabas es neko masaf nemihleju, kà zeetumu,
bet kad nu tā ir gadijees, es esmu pilnā meerā. Wairaf
neko newaru fazit, kà to, ko Tew jau agraf faziju: kad
es neesmu flahht, tad esi Tu flahht pilnigi un padari
manu ustizibu diwfahrtigi.

Rigâ, seemas swehtku wafarā 1743. g.

Janwarī 1744. g. Zinzendorfs dabuhja pawehli, Kreewiju
atstaht. Nekā nepanahzis, winsch aiszeloja. Februarī tai paschā
gadā winsch bij atkal pee brahkeem un draugeem Silesijā, kur
weetu weetām bij iszehluschās brahku draudses.

R o b. B e h r s i n s c h.

Pe Jesus kahjàm.

I.

Sen pee Jesus kahjàm
Ullasch fehshu es.
Peewesdamš wehl pestitajam
Zitas dahrgas dwehfeles,
Juhtu faldu preefu,
Ra pee wina kahjàm pehrles leefu.

Gan ar firdš man wahja,
Gan ar prahtš mans melšch,
Tomehr juhtu, pestitaja
Zelšch ir katras dwehfler zelšch:
Deewam tuwak teektees
Un pee dsihwàs straumes semak leektees.

Spehš tur pluhst kà rafa,
Meerâ firdš tur rimst,
Wiš, fo mana dwehfle prafa,
Winâ straumê aug un dsimst.
Remdedamš tur garu,
Wifu zitu atmest, aismirst waru.

Tà jau semes gaitâ
Debesš tuwu man,
Swehto, isredseto škaitâ
Uri mana fokle škan.
Pasuhd laiš un telpa,
Deewu flawè katra mana elpa.

II.

Sahpju wehrâ bargâ,
Wiš kad tumšchš kà nahtš,
Sinu, manu galwu fargâ
Weena ustizama wahtš.
Nepasihst ta meegu,
Meeru firdi dwešch un gaischu preefu.

Lai wehl wairak tumstu,
Sustu faules stars,
Es wairš ruhpeš nenoskumstu,
Nahš reis jaukais pawafars,
Sargš zels famu rofu,
Saules stari rotàs manu logu.

Tad pee Jesus fahjam
 Kritis behrnisch wahrgs,
 Gawilès tam pestitajam,
 Ras tam bijis draugs un fargš,
 Brahleem teifš, lai šinot,
 Nur guht spehtu fahpju tekas minot.

Rob. Behrsisch.

Peesihme: abas dseefmas war dseedat pehz meld.:
 „Rad es ween pee wina.“

Fr. W. Robertsona fwehtruna.

Kristus weentuliba.

No anglu wal. tulkojis J. Schmits.
 (Turpinajums).

Tagad apzerefim

- 1) Kristus weentulibas stahwokli, un
- 2) šhis weentulibas raksturu.

Kristus weentuliba zehlās no wina dabas jeb rakstura deewiškigā augstuma, zehluma. Wina besgaligais pahrakums pahrziteem darija wina zeeschaku, pastahwigaku koposchanos ar ziteem neespehjamu, lika winam fajust Wina weentulibu, un to Wina mihlestibas pilnā, maigā firdš isjuta loti fahpigi.

Bet ir wehl otras šchiras dwehseles dischums, zehlums, kas pašaulei ir šaprotams. Beemehram, nemot diwus schahdus dischenuš tipus, furus patš Kristus usstahdijis kà kontrastus, pretstatus, — Jahni Kristitaju, kà zilwezigā rakstura zehluma tipu un to Zilweka Dehlu, kà dwehseles deewiškigā augstuma attehlu — mumš tas kluhst škaidraki šaprotams. Jahna dsihwē bija kautkas weenfahrschi redsami labš, kas neapšchaubami lika škaidri nojaust katram wina garigo pahrakumu, dischenumu. Wispahrigā šabeedriba to usnehma. Fariseji un šadufeji gahja pee wina, lai tiftu kristiti. Tauta to deewinaja kà praweeti. Un nebuhtu winam gadijees frustot zelus ar weenu glehwu augstmani un weenu atreebigu šeweeti, kas šin, wai Jahniš nebuhtu beidsis šawu dsihwes gaitu tihri laimigi, atsihtš un godats šawas newainojamās, zehlās dsihwes dehl. Un ja nu jautajam, kà tas nahzās, ka pašaule usnehma Jahni, bet nowehrsās no Kristus, tad weena atbilde tur leekas škaidra, proti: Jahna dsihwe bija schaura, weenfahrscha, furpreti Kristus dsihwe bija deewiškigi plascha, neisprotama. Materialā pašaulē dabas pehtneefam tapat nenahkas gruhti isprast šemako dsihwibas organizmu usbuhwi, fur weenadi meefas

audi ar weenu pašchu eefſchſigu organu ſmadſenu, ſirds un plauſchu weetâ nerada nefahdas gruhtibas to iſpraſchanâ. Bet pahrejot pee zilweta komplizetâs anatomijas ſtudijâm, taſ drihs nahf pee pahrllezibas, ka wiſos ſihtumos to iſpehtit ir weſela muhſcha darbš. Tapat naw gruhti eepaſihtees ar kahdas weenas walſts eefſchejo uſbuhwi, konſtituziju, bet pamehginat iſpehtit un ſaprast wiſu plaſcho paſauli, un — kaſ par beſgaligu pretſtatu daudſumu tur jumš noſtahjas preeſchâ! Tur ir weenš liſumš atſpehſojochš otru; weena kuſtiba noteizoſcha, balanſejoſcha otru; laime aptumſchota no nelaimes; bet ſpehjas ſaredſet wiſâ ſchai pretſtatu daſchadibâ deewiſchſigo ſahrtibu un weengabalibu ir dotas tikai nedaudſeem, ſewiſchſi apdahwinateem dſileem pehtneekeem. Un ziſ zilweta meeſas konſtrukzija ir ſareſchgitaka par kahda ſihka mikroba organizmu; ziſ paſaules uniwerſumš ir neiſprotamaſš par kahdu atſewiſchſu ſemiti jeb walſti, tikpat neaptwerami plaſcha un neiſdibinama bija Kriſtuš dwehſele, ſalihdſinot to ar weenfahrſcheem zilweekeem. Tadehl ari pawirſchš nowehrotajš Wina dſihwê uſduhrees uſ daudſam pretrunâm un neſakaribâm. Wiſi eedomajas ſewi par pilnteeſigeem Winu kritiſet un atraſt wainas pee Wina ſawadibâm. ſariſejeem bija neſaprotams, kâ tahdš ſwehtš mahzitajš wareja ehſt kopâ ar muitineekeem un grehzineekeem. Wina paſcha meeſige brahli newareja ſameerinat to leelâ ſabeedribas wadona weetu, kahdu Taš bija eenehmis, ar to ſewi noſlehgſchanoš, noſchſirſchanoš no ziteem, kahdu Winſch meſleja. „Ja tu tahdas leetas dari, tad rahdees paſaulei“, tee ſazija (ſahna VII, 4). Daſchi Winu tureja par „labu“; ziti atkal ſazija: Ne, bet Winſch toš laudiš peewil“. Un tà Winam nahzâš peeredſet, ka wiſa tà leeliſkâ uſnemſchana, kahdu Tam parahdija Wina uſſtahſchanâš pirmâ laiſkâ — peemehram Rapernaumâ — pamasaſm atſlahba, tapa wehſaka. Wiſpirmš ſariſeji ſazehla pret Winu troſſni, tad ſaduſeji, tad politiſi no Heroduš partijas, tad pati tauta. Un taš bija taš wiſſchauſmigakais: jo augſtaſâš ſabeedribas duſmâm ir maſ ſpehſa, bet kad ſemako ſlahnu dſihwneeziſkâš kaiſlibas nem waru, kaſ ir tikpat kurla pret ſaprahta baſſi kâ traſojochâš putâš no wehja ſabangotais okeans, tad pat wiſdroſchakâ oſolwihra ſirdš ſahf drebet. Tâ mehš redſam, ka wiſi Jeſuš mahzekli te ſaudeja duhſchu, un — weenš Winu aiſleedſa, otrš Winu nodewa, wiſi Winu atſtahja: tee „iſklihda iſweenš uſ ſawu weetu“. Un taš „pateſibas zekſch“ tika pameſtš weenš Pilatuš teeſas ſahlê.

No tà lai mahzamees ſaprast to eewehrojamo iſſchſiribu: Weentulam juſtees naw neſas neparastš. Dſirdet zilwetuš ſchehlojamees par weentulibu, beſdraudſibu, pahrapraſchanu — ir gluſchi iſdeeniſchka leeta. Ratrâ weetâ, katrâ gimenê atradiſim kahdu ſchahdas ſlimigas juhtelibas upuri, kaſ atrod ſinamu apmeerinajumu, eedomajotees ſewi Jeſuš zeeteja lomâ. Bet pirmš tee no-

stahjās Winam lihdsās, wineem buhtu labi japahrleezinas, waj winu weentulibas zehlonis ir ari, tāpat kā Kristus gadījumā, winu rakstura pahrakums pahr ziteem. Pasaule mas šaprot, mas interesejas par deewišķīgu dwehseles zehlumu un dailumu; tai ir weenaldfigas ari daudš zitas labas ihpafchibas, kas naw pa winas prahtam. Tu neatrodi atšauzigas dwehseles; tew eet weenaldfigi garam; tu nefanem peenahzīgu atsinibu; tew naw ar šo juhtas apmainit. Labi. Bet wai tur zehlonis ir taws leelais, nefafneedfamais gara pahrakums un dwehseles zehlums, kas tewi noščkir no ziteem, dara weentuli? Wai tawi darbi un dšihwes plani ir tiš leeli un neaptwerami plašči, ka pasaulei tee nefaprotami? Wai tas tapeh3, ka tu aistahwi wišus, kam noteef pahrestibas? ka tu šludini un šawā dšihwē iswed augstas idejas un prinzipus? ka tu pasaules patmihlibu šahpini un eewaino ar šawu deewišķīgo širdš-ščķihstibu un pašchaisleedfigeem zehleem noluhfeem? Ja tā, tīfai tad tu drihšti eedomatees, ka tawa dwehseles weentuliba ir lihdsīga Kristus weentulibai. Bet wai muhšu weentulibas zehlonis naw drihšaf muhšu pašchu patmihliba, furā mehš ešam tā eetinuščees, ka ešam tapušči ziteem nepeeeetami — aušti; pret ziteem neeweherigi, pret šewi juhteligi; weenaldfigi atteezibā uš zitu labflahjibu, bet buhdami nepatihkami pahrssteigti, redšot, ka tee naw wišai dšiki eeintereseti muhšu leetās. Tad jau needomafimees Kristus weentulibu par šawu un neatteezinafim augšchejos Wina wahrduš uš šewi. Tee uš mums tad nesihmejas.

Bet paluhkofimees, kā Winšč weenā, otrā gadījumā Sawu weentulibu panefa.

Pirmā tahda reise Winam bija tīfai 12 gadu wezumā, kad Wina wezafi atrada Šo templi jeb deewnamā, noflaufotees rakstu mahzitaju, teologijas doktoru, gudribās un uštahdot teem jautajumus. Leelas domas pildija šchi Behrna dwehšeli; Wina dšihwes ušfati bija pahrssteidšošchi plašči; tahdi pat plašči un dšiki bija Wina eefati par Wina pašcha dšihwes peenahkfumeem un ušde-
wumeem.

Katra nopeetna zilwefa dšihwē peenahf brihdiš, — dascham tas peenahf wišai agrā jaunibā, — fur wezafu pajumte leefas nepanefami sema, šajuhtot dwehšelē neisturamas ilgas peh3 besgaligajām debefš tahlēm; fur wezās formas, tradizijas, zeremonijas un likumi top par šchaureem un toš nahfas wai nu glušchi atmest wai atkal pahrweidot, peedot teem jaunu realu dšihwibu; fur zeenibai pret meefīgu tehwu japeefahpjās Debefš Tehwa augstafas autoritates preeščhā.

Tas ir šwehtš weentulibas brihdiš, fur jauna dwehšele pirmo reisi dšihwē isjuht wišā pilnibā deewibas flahtbuhtni, redš debefš atwehrtas; fur šchi pasauļe leefas teefchām „bijajama weeta“ un „debefš wahrti“ (I Mosuš gr. XXVIII, 17); fur ilgu-

ſapnu trepeš pateeſi ſneedsaš no ſemeš lihds debefim, un ſchee ſapni ari pehz uſmoſchanàš atpaſal iſdeenibâ ſeſo mumš kâ dſihweš augſtaſà iſſteniba.

Uš ſchahda brihſcha tuwoſchanoš jauna zilweſa dſihwê no-rahda wina itkâ atmoduſchaiš mekleſchanaš garš: ſinamš nemeerš wina ſkatâ; dſila nopeetniba balšš ſkanâ; eegremdeſchanaš grahmatu laſiſchanâ; ſinama atſweſchinaſchanaš, pat ſtarbumš pret wezaſeem un ziteem tuwineeſeem, kamehr wina dwehſele tâ ſafot meklè dſihweš pateeſibaš pee ſinatneš doktoreem un ſwehto rakſtu mahzitajeem paſauleš plaſchajâ templî; ir nowehrojama pat itkâ ſtrihdeſchanaš ſahre, paſchgudriba ſarunâš, kaš lihdsſchinejeem tuwineeſeem beſ ſchaubâm ir nepatihſama un toš ſahpina. Bet tâš ir augla nogatawoſchanaš parahdibaš. Ja tikai jumš ir pa-zeetiba ſcho krihſeš laiſmetu ſchahda jaunekla attihſtibâ iſturet meerigi, ne maſinot, bet wehl paſtiprinot ſchim jaunajam auglim nepeezeefſchamo mihleſtibaš ſauleš ſiltumu un maigumu — tad drihſ ween ſarbaiš, ſuhraiš un zeetaiš augliš kluhš garſchigš, ſaldš un mihkſtš. Jo, pareiſi apluhkota, ſchi ſtrihdigâ paſchgud-riba naw nekâš zitš, kâ dwehſeleš nemeerš, ſchauſmu pilnaiš weentulaiš ſtahwoſliš, kur taš iſjuht wiſa zilwezigâ nepaſtahwigumu, nedroſhibu; nahſ pee pahrleezibaš par dſihweš nopeetnibu, kâ ari ſabeedriſko un religioſko formu ſeklumu; kur lihdsſchinejee garigee peeturâš punkti ſaſchkihſt un dwehſele klihſt un maldaš beſ kahda zita dſihweš kompaſa, ka ween tik tâš neredſamâš rokaš wadibu beſgalibaš plaſchumâ. Un tad atſkan tee weentulee wahrdi tihri dabigi: „Ram juhš mani meklejat? Wai neſinat, ka man jadar-bojaš mana Tehwa leetâš?“

Seemas ſwehtkoš.

Tu nahz, ko ſentſchi ſwehtâš ilgâš
Pa gadu ſimteem gaidija,
Pat, kad uš kapa ſehla ſmilgaš,
Tee ilgodameeš duſeja,
Lai gareem auſt ta gaiſma ſwehta,
Kaut paſchu meeſa ſemê ſeha.

Ziſ laimiga nu muhſu audſe,
Kaš redſ, kur ſchuhpuliš tew ſahrtš,
Ta tawa iſredſeta draudſe,
Ram ſirdi miht tawš garš un wahrđš,
Tawš dſihwaiš wahrđš, kaš flintiš ſkalda
Un gaiſmu neš un ſirdiš walda.

Tew milijoneem firdis weras
 Un wifâs nahz tu weetas nemt,
 Bee tawas drehbju wihles keras
 Un leef tew sawas gaitas lemt.
 Nahz, isalkufchâs firdis pildi
 Un saweem faules stareem fildi.

Rungs Jesu, nahz ar firdi manâ,
 Tur filite tew taiſita,
 Preeſch dwehſ'les drauga, labà gana
 Sirds mehsta, puſem kaiſita.
 Pats seemas ſwehtku ſwanus ſwani
 Un teiz: „Es nahku, ſanem mani!“

Rob. Behriſch.

Godà sawu mahti.

„Par wiſu, kaſ es esmu jeb par to zeru kluht, man ir japa-
 teizas sawai mahtei.“ Tà ſazija Linkolns, kad bij kluwis par
 presidentu.

„Mana mahte iſtaiſija no manis, kaſ es esmu. Wina tiſ
 zeeſchi uſtizejâs manai nahkotnei, un man bij ta ſajuhta, ka es ſcho
 uſtizibu nedrihfſtu maldinat.“ Tà neſen iſſazijâs Toms Edisonſ.

„Par wiſu, to es sawâ dſihwê esmu ſaſneedsis, es pateizos
 sawai mahtei.“ Tà ſazija paſihſtamais ewangelisſ D. M.
 Mudijs.

„Ram ir laba mahte, tam winaſ dehl wiſas ſeweetes ir
 ſwehtas.“ Tà ſaka rakſtneekſ Schans Paulſ.

Ja mehſ gribetu ſakraht wiſas leelu wihru apleezibas,
 kurâs tee iſſaka, ziſ beſgaligi daudſ tee sawâm mahtem pateizigi,
 tad mehſ eeguhtu krahjumu, kaſ ſahſas no wehſtureſ eefahſuma,
 un ſneedsas lihds muhſu deenâm. Maſ zilweku kluhſt leeli, kam
 par to naw japateizas mahtem.

Ziſ beeschi zilwekam jaleezina, ka winſch ſcho jeb to nebuhtu
 warejis iſdarit, ja domas par mahti winu uſ to nebuhtu ſkubina-
 juſchâs. Wina tam tizeja un to eedroſchinaja, kad ziti wiſi par
 to ſchaubijâs.

Benjaminſ Westſ, eewehrojams amerikanu glesnotajs, ſa-
 zija, ka mahtes ſkuhpſſs winu padarijis par to glesnotaju, kahds
 winſch eſot. Mahte winu bij noſkuhpſtijuſi, kad taſ wehl behrnſ
 buhdams bij uſglesnojis sawu maſo mahſu. Rahds wihrs augſtâ
 ſtahwoſi ſazija: „Es nekad nebuhtu ſaſneedsis sawu tagadejo
 ſtahwoſli, ja es nebuhtu ſinajis, ka mana mahte bij zeeſchi pahr-
 leezinata, ka es to ſaſneegſchu. Jau no behrnibas wina man

lika manit, ka wina us to zeeschi rehkinot, ka es tif tablu tiffchot. Schi tiziba mani mudinaja un dewa man spehku to ispildit, fo wina no manis gaidija.“

Daschs labs wihrs gosejas tas flawas faulê, kas pehz pateefibas peenahkas wina paschaisleedfigai, upuru spehjigai mahtei. Laudis usdseed flaweneem wihreem, bet flawas noslehpums beeschi meklejamš scho wihru mas pasihstamàs mahtes darbâ. Ir teeschâm sawadi, ka muhsu mahtes, furu nopelnš tas ir, ka pasauleteef us preefschu, tif mas teef atsihtas. Bet beeschi mahte ir pakahpeensš trepêš, pa turâm dehlš kahlpi flawas augstumos. Bes mahtes no wina nebuhtu nefas isnahzis.

Ro mahte isstaro un kas wisu winas apfahrti peepilda un eespaido, ta ir apgaroschanàs preefsch wisa laba un skaisa; fur atrodas mahte, tur ir gimenesš swehtniza.

Rahds leelš wihrs teiza, ka winam mahtes flahbtuhtnê esot ta fajuhra, ka winsch esot pawisam zits zilweks. Un kas naw schi wahrda pateefibu patš pee fewis isjutis? Rad skatamees muhsu mahtes azis, tad muhs pahraem kauns par to, ka mehš jebkad esam warejuschi lolot nekreetnas domaš, un mums isleekas, ka mehš wairs newaretu kaunu darit, kamehr stahwam scho azu wadibâ. Zif daschu reisi naw atreebiba, naidš, skaudiba isgaisuschis sem scho azu eespaida, ta ka behrni no scho azu tuwuma aisgahja ar apnehmumu, flucht par labakeem zilwekeem.

Leelafâ pasaules warone ir mahte. Neweensš nenesš tif dauds upuru, neweensš bes schehloschanàs nepanesš tif dauds puhlinu, ka mahte preefsch behrneem.

Cedomasimeesš fefoschu notikumumu, kahds dsihwê daudskahrt atfahrtojas. Rahda mahte ir isaudsinajusi prahwu behrnu pulzinu tahdos apstahklos, kahdus neweensš wihreetis nepanestu. Winas wihrs mihleja ehrtibu, winam nebij augstu mehrku un zehla rakstura, winsch bij paschmihligš, prasija dauds no dsihwesš un nekustinaja ne maso pirkstu, lai fewas smagàs nastas weeglinatu, likàs turpretim no winas, ka no kalponesš, apkalpoteesš.

Apkalpotaju mahjâ nebij, un wihrs katrreisš usbudinajàs, ja ehdeensš kahdreisš pa druskai nokawejasš, wai kad behrni trauzeja wina ehrtibu. Mahte strahdaja ka wehrdsene, lai pasargatu to masuminu, kas gimenei peedereja, bet winsch newihskoja pat usfraudsit behrnusš, kamehr fewa strahdaja. Ja kahds behrnš saflima, tad mahtei pehz gruhtâ deenasš darba bij jaruhpejasš par masuku wefelibu. Wihrs par to nelikàs ne finisš; laipnu wahrdu un pateizibasš schi gimenesš mahte nepasina. Wihrs nehma to labako, fo gimene spehja dot, pat labakosš fumofusš no blodasš, itka tas wisš buhtu patš par fewi saprotamš.

Un pee wisa schi besgaligâ puhlina, bes ehrtibâm mahjâ, ar wahju wefelibu un nepeeteefoschu atpuhtu nakti — mahte nekad

neschehlojās. Wina bij aisween labâ prahtâ, aisween gatawa palihdsset neween behrneem, bet ari nepateizigajam wihram. Mee-rigi, pazeetigi un lihdszeetigi wina glabaja balsamu wisâm wah-tim. Wina redseja şawu ştaistumu noseedam, redseja, ka ruhpuju un zeeşchanu grumbas attihstijās winas şejâ. Mahkotne winas preeşchâ guleja tuffcha un tumşcha, nebija isredses, ka reis kluhşchot labaki; kad wina wareschot pati par şewi domat. Un tomehr winu nefad nedsirdeja şchehlojamees un issafam wihram pahrmētumus, lai gan tas bij wisu winas zeeşchanu eemeşs. Wina, wahrda pilnâ nosihmê, seedoja wisu şawu dsihwi gimenei un to tif ilgi, lihds kahdreis şwaigâ un ştaista şeweete bij pahrwehrtusees par gruweschu şaudsi.

Kas Deewam teşa, ta ir waroniba! Un ja ta naw waroniba, tad pašaulê wispahar waronu naw.

Kas ir dsihwibas seedoşchana şaujâ jeb droşmigâ glahbşchanas darbâ pret şcho ilgstošcho upuri, pret şcho dsihwo nomirşchanu puşgadu şimtena laikâ? Wisi pašaules waroni pašuhd pret tahdas mahtes waronibu. Wai wehl kahds bes mahtes war nest tahduş upuruş, wai wehl tâ kahds şpehj nodot behrneem dsihwibas aşinis un dsihwibas şpehku — un nefad neprafit algu?

Neweenş gimenes lozeklis newar darbâ ar mahti pat ne tuwumâ şalihdsinatees, un tomehr wina gimene wişmasaf iszelaş. Kad ziti eet ştaigat, wina paleef mahjâ un uşluhko masukuş. Winas ruhpuş naw gala. Wina nes atbildibu par mahjas darbu, par ehdeena laifeem, par behrnu drehbêm, un zif dauds winai wehl naw jadara, şaudejot pat meegu un atpuhtu. Zif ştaisti Schillers „Swana dşeesmâ“ noşlehds mahtes darbu uşşkaitişchanu:

Un nefad nerimst!

Uri kad tehws ir uşmanigş un mihşşch wihrs, gruhtakâ darba nastâ mahjâ tomehr gulstas uş mahtes şameescheem. Şaisni kreetnas mahtes labas ihpaşchibas ir ziteem gimenes lozekleem, şewişchi ja tee ir paşchmihligi, paştahwigş şahrdinajumş mahti ismantot. Ja mahte nebuhtu tif maiga, tif mihlestibas pilna, tif eewehriga, tif palihdsiga, ja winai buhtu wairaf paşchmihlibas un wina şew prasitu wairaf teşibu, tad winai buhtu dauds labaki un ehrtaki. Bet wai ir tahdas mahtes?

Sabeedribas şematos şlahnos beeschi atgadas, ka mahte wisu to, ko zilweki zeena, seedo şaweem behrneem. Wina apşinigi leef nowahrtâ şawu weselibu, ştrahdâ lihds şabruşşchanai, lai tifai waretu şawu dehlu şuhtit augstakâ şkolâ. Wina isdara wişprastatos darbuş, lai tif dotu behrneem labaku isglihtibu, kahdu pati nefad naw baudijufi — un beeschi kâ algu şanem weenaldsibu un neewehribu.

Nesen es dsirdeju kahdas jaunas meitenes dsihwes şahstu.

Jauna, fkaista, fwaiga un zentiga wina apprezejās un kluwa pār tšhetru behrnu mahti. Winaš wihrš nomira, neatstahdamš ne fantima, un mahte waronigi puhlejās, lai isaudsinatu behrnus. Ur neaprakstamu darbu un pahrmehrigu usupureschanos wina teescham fafneedsa to, ka behrni tifa labakās skolās. Behrneem peeaugot, meitenes kluwa par fmalām damām un sehni par eewehrojameem wihreem; wiši bij isglihtoti un atbilda laika prasibām, bet mahte bij fabrukusi weza feewa bes isglihtibas. Behrneem bij katram fawš dsihwes apjomš un fawi mehrki, mahte teem blakus dsihwoja wehl weenu wai diwus gadus un tad ahtri nomira. Tifai tad behrnu firdiš usaufa atfina, fo mahte preefch wineem darijusi. Wezafais dehlš mahti nahwes gultā apkampa un issauzās: „Ali, kahda tu mums biji laba mahte“. Ufiniš wehl reis fahrtoja mahtes waigus, winaš azis spiguloja, fmaidš aplidoja winaš luhpas un wina tšchufsteja: „Dehlin, to tu man nefad wehl neesi fazijis.“ Tad gaischums winaš azis isdsifa, wina bij mirusi.

Rahdus noschelojamus neewehribas stahstus usrahda dascha laba wehstule, fo peeauguschi behrni raksta fawām mahtem. Bahrs steigā usmestu rindinu, pahrs weenaldisigu teikum, kuri rakstiti tifai itkà fliftas apsinas apmeerinafchanai — wišs tas waretu mahtes firdi ledū fafaldet, ja mahtes firdš wispahrbuhtu fafaldejama!

Zif daschs labš dehlš isdod mahtes behrēs wairaf par pukēm, nekā winfch, mahtei dsihwojo, winai par labu seedojis. Bet tomehr feeweetes firdš ari wezumā fajuhrt to usmanibu un laipnibu, fas tai jaunibā bij tif dahrgas. Bet behrni leelako daku domā, ka mahtei gar tahdām leetām wairš naw dakas.

Beeschi tā ir weenfahrfcha apstahklu neisprafchana, fas behrneem leedf domat par mahtes wajašfībām, jo wineem pat netruhkt lihdselku, lai tās apmeerinatu. Bet wini azim redsot domā, ka mahtei jau flahjas deesgan labi, ja ta tif teescham nezeesch truhkumu.

Neewehro wifus un wifu, fo ween wehleeš, bet nefad neatstahj neewehrotu fawu mahti — tu zaur to patš dari wehlafeem laifeem nelaimigu. Zif drihs war peenahkt tas laifš, kad tew jastahw pee mahtes flimibas wai nahwes gultas, fur tew buhš ar nokawetu noscheloschanu jaisfauzas: „Raut es buhtu wairaf seedojis, lai mahti beeschafi apzeemotu, lai peerahditu tai fawu usmanibu, lai pasneegtu tai kahdu dahwanu, lai wina fajustu, ka es par to ruhpejos!“

Ali mihlo, famehr mihlot mahf',
 Ali mihlo, famehr mihlu baudi;
 Ta stunda nahf, ta stunda nahf,
 Rad kapa malā stahwi, raudi.
 Tad zelos kritisi par welt'
 Un walti af'ras fahlē leesi,

Tàs nespēhš sahrkam wahku zelt,
Neds semē nowest debēš weesi!

Teescham leeleem wihreem nefad naw truhfusi zeeniba un mihlestiba pret šawām mahtēm. Presidents Maks Rinlejš atstahja šawâ testamentâ kâ pirmo nošazijumu, lai wina mahte lihds muhscha galam buhtu bagatigi apgahdata. Pirmais, ko darija Garfildš, kad taš bij šwinigi eewestš par presidentu, bij taš, ka wiņsch noškuhpsstija šawu mahti, kura tam šehdeja blafuš, un šazija ka taš ešot winas dšihweš laimigakais un lepnakais azumirkliš,

Eš reis noštatijos, kâ kahdš dehliš, kaš tikko bij nobeidšis augstškolu ar špihdofchu diplomu, stahdija šawu nabadšigi gehrbto mahti šaweem beedreem ar tahdu lepnumu preešchâ itkâ ta buhtu kahda karaleene. Mahte gahja šalihfusi, wina bij nelaiķâ nowezojusi, winai bij šastrahdataš rokas — taš wišš bij šefas no pahraf šmaga darba, kuru wina bij usnehmušees, lai dehliš waretu apmeklet augstškolu. Bet eš ešmu ari redsejis mahtes, kaš preešch šaweem dehleem darijušchas to pašchu, bet no kurām dehli kaunejās.

Neweens zilwešš, kaš no šawas mahtes kaunas, naw teescham labš un kreetnš; tahdi laudiš bes isnehmuma ir pašchmihligi un semširdigi.

Bet lai dehla širdš buhtu nesin ziķ zeeta un nepateiziga, lai wiņsch buhtu nesin ziķ dšiku grimis, pat lihds netifumam un nošegumam — weena manta winam nefad nesuhd, ta ir mahtes mihlestiba. Weens zilwešš winam atleef, kaš ar winu eet lihds šapam un istura pee wina, kad wiši no ta iswairas — ta ir wina mahte. Naw tahdas mihlestibas, kura lihdsinas mahtes mihlestibai. Wina šeko behrnam no šchuhpula lihds šapam, wina to nefad neatstahj, nefad par to nešchaubas, ziķ taš ari nebuhtu nelaimigš un pašlihdiš. Us mahtes mihlestibu war atteezinat dišchenuš wahrduš: „Wina paneš wišu, wina tiz wišu, wina zerē wišu, wina pazeesch wišu, mihlestiba nefad nebeidšas!“

Behrni, godajeet šawu mahti!

Behz angļu awoteem atstahštijis R. B.

Ro šaka domataji un gara milšchi par religiju un Kristu.

Sakopjis cand. oec. B. Radšinsch.

1. Ja mehš par Deewa ešamibu nešchaubamees, tad Kristus ari usškatomš par Deewu . . .

Neweens šaprahtigš zilwešš newar šawu pašchapsinu mahnit, ar

leelu dwehseles ūaidribu un pateesu pahrleezibu Kristus ūewi tureja par Deewu un to ari ūludinaja . . .

Par ūewi waru ūpreest, ūa eūmu tiūai zilweūs, tapat eūmu pahrleezinats, ūa Kristus bij wairaf ūa zilweūs. Domaju, ūa es zilweūs pasihstu, tadehl waru jumū teikt, Jeesus nebija zilweūs.

Napoleons I. (Sw. Helenes ūalas gubstefnis).

2. Weenai autoritatei japaūtahw, furu laust ne ūem ūahdeem apūtahkeem nedrihūūtam. Tā us Kristus autoritati balūūas wiūs kristianismū. Wiūūch ir ūchis religijas dibinatajs. Uri es tizu, ūa Kristus tadehl ir dūimis, lai religioūo momentu ūaistitu ar dūihwi augūūatā potenzē. Wiūnam bij ūaidraūi isprotamas atteezibas ūtarp Deewu un zilwekeem, ūas lihds ūchim neweenam naw isdewees. To ūo wiūna deewiūūūā dwehsele pauda, newar weikt nabadūigā filoūofija. ūcho augūūato pateesibu wareja dot tiūai Kristus, bet ne leelakee domataji, ūinatneeki. Wiūna mahziba peeņemama wiūseem, ari gara miūscheem, furi ar to nejutifees pasemoti.

Joh. Bluntschli (Gewehr. wahzu jurists).

3. Audūinataji, audūinatajas! Uri jumū nedaudū wahrduū. Jumū wezaūi nodewuūchi ūawuū behrnus, lai juūs toū isglihtotu ta Runga garā un wiūnam par godu. Juūs behrnus esat ūanehmuschi, lai toū ganitu ūa jehrus Deewam par godu. Juūs ūineet, ūa jaunās deribas ūewas nodewa ūawuū behrnus Leelam Meistaram. Tee bij weūeli, bet ne ūlimi behrni. Metizigee nes ūawuū behrnus pee ahrūta, jo tee ruhpejas tiūai par behrnu meesas weūelibu. Weūelus behrnus tee ari nedoma west pee ahrūta. ūche turpretim juūs redūeet, ūa mahtes wed ūawuū weūeligos behrnus pee Jeesus; to gribeja nowehrūt mahzeūli, bet Jeesus teiza: „laideet toū behrninus pee manis un neleedūeet teem, jo tahdeem peeder Deewa walūtiba.“ Mahtes nesa ūawuū behrnus pee Wiūna, lai Kristus toū eekūūigi daritu weūelus. Ja juūs audūinataji ūcho tizibu nepasihūteet, ūa tad juūs wareet behrnus tuwinat Kristus mahzibai? Eūmu pahrleezinats, ūa juūs Kristus mahzibai ūekojeet un ari laufeet, ūa religija ūtarp daudūeem preeūūmeteem un atūinām tiūs atūihūta un wehrā nenta. Ja to nedariūeet, tad religija ūudis un wiūs isgaisis ūudibas juhrā.

Paulis Krügers (Buhru tautas presidents un waronis).

4. Muūūu ūemes ūabeedriūā ūatwerūme, muūūu garigee eeguwumi un wiūas paūaules garigā labūlahjiba atbalūūas us kristianismu.

ūh. Rufewelts. (Amerikas ūaw.-walūtu presidents).

5. Garigā deewiūūā Buhtne, Wiūuma Raditajs lihds ūchim mumū bija neūaūneedsams, neisprotams. Muūūu prahtū newareja

aptvert to, kas stahw ahrpus pasaules, ahrpus wehstures. Kristus dod mumš eespehju Wīnu pasiht. Mehš juhtamees ar Deewu weenoti moraliski un intelektuali. L. Ranke. (Gewehroj. wehsturneeks).

6. Kopsch ilgeem gadeem nesu fewi wehleschanos, kuru dauds-fahrt esmu atfahrtojis fawai fewai un behrneem, un proti, lai — us mana kapatmena eefal Jesus wahdus: „Kas nahf pee manis, to es neismetischi ahrâ.“ Ur to es gribu rahdit katram, ka personigi tizu muhschigai dsihwofchanai.

Wilh. Roschers. (eewehr. wahzu tautsaimn).

7. Kristianisms paleef, kaut ari tas ahrigi atbihdits pee malas. Kristigais garš fefo flusi modernai kulturai. Us kristianismu pamatojas wisa zilweku darbiba. Rud. Eufens (wahzu filosofš)

8. Jesus religija bij weenfahršcha un peeeetama wiseem zilwekeem: „Deewš ir juhfu Tehwš un juhš efeet weens pret otru brahli.“ Herders (teologs un filosofš.)

9. Wifus tschetrus ewangelijus atsihstu par pareiseem, jo winos ispauschas augstaka deewischka pilniba, kura nahf no Jesus personas. Ja man jautâ, wai manâ dabâ stahw tizet us pilnigi augstako pilnibu, tad waru atbildet ar noteiktu: ja! W. Gete.

Brahlu draudses 200 gadu šwehtku šwinibu gaitas us laufeem.

Trīkateš Repihšchu faeefchanas namâ 200 g. pastahwešchanas šwehtki notika šch. g. 13. oktobrī. Sahfums nolikts plkst. 4. pehz pusdeenas, jo šwehtkos peedalas ari weetejās draudses mahzitajs Lezmāna fgs, kurfch preefch pusdeenas aiskemts draudses darbâ. Râ weesi no Rigas peedalas Brahlu draudses zentra waldes preefchsehdetajs J. U. Schmitš un sekretars R. Dsolinfch. Krahšchi puschkotâ, staltâ šwehtniza gaischi apgaismota, jo šche eerihkota elektribas apgaismofchana, par ko daudf atsinibas weetejam mahjas šaimneefam Repihšcha fgm, jo pateizotees wina gahdibai firmâ šwehtniza ruhpiigi apkopta un mas zeetusi no laika soba. Šwehtkus atklahj mahz. Lezmāna fgs ar peemehrotu eewadu un luhgschanu. Pehz tam runâ R. Dsolinfch par tematu: „Es esmu pasaules gaischums...“ Pa

starpām ņwehtkuš kupaļina weetejais dseedataju foris ņkolotaja Branta wadibā. Swehtku publiku ņewiņki waldņina J. Schmita dņili iņjustā tehlojoņchā runa par tematu „Draugs, kadehl tu ņche esi?“ Uhrā jau tumst leetains rudens wafars, bet eefņchā — ņwehtku ņajuhņma, ņirņniba un gara pazilatiba — — — ņsleekas, ka aismirsti ahrejee apstahkli, jo ņenā, deewiņchā gara leesma, kas atkal gaiņchi ņahkuņi leesmot, weenojuņi wiņuš kopigā ņaimē. Jau wehla nahts, kad beidsot ņwehtku dalihbneeki dodas mahjup. Uri leetus mitejees, un eestahjuņees klusa ņwaigņchnota nahts, kas jauki noslehdsja ņwehtku labo noņkanu. Schee ņkaiņtee, ņwehtige mirkli palis ilgi mihlā peeminā.

Gulbeneš Spalwu ņaeefņchanas namā 200 gadu ņwehtki notika ņch. g. 27. oktobrī. ņchi ņenā ņwehtniza atrodas ņkaiņtā dabas ņtuhriti, uņ upites kraņta, behrsu birņtalinā. Namš ņewiņki ruhpiġi koptš un remontets, par ko daudņ atņinibas brahlim **Bitainim** un wina laipnai kundsei. ņegahdataš ari ehrges, kas ņaeefņchanas namos reti ņastopamas. Swehtkos peedalaš weetejās **Lejaszeema** draudņes mahzitajs **Putnina** ņgš, un ka Brahlu draudņes zentra waldeš pahrstahwis, ņekretarš **R. Osoliņch** no Rigas. Swehtkuš apņahk mahzitajs **Putnina** ņch ar luhgņchanu un ņkaiņtu ņwehtku runu par tematu: „Redsi, es wiņu daru jaunu.“ ņkan ņenās brahlu draudņchu dseefmas: „Uņ brahlu ņabeedribu Mehš rofas ņneefņamees.“ Behz tam runā **R. Osoliņch** par tem.: „Topat par gaiņmas behrneem.“ Sirmā ņwehtniza lauschu pahrpildita. Swehtku ņajuhņmā un garigā eefilumā nemanot aiņrit ņtundas. Jau metas krehkla, kad leelā ņwehtku draudņe ņahk iņkliht. Behz ņwehtku deewkalpojuma nedaudņ darbineeki paleef kopā, un ņirņnigās pahrrunās par darbibas nahkotni kawejas lihds wehlai nahtij. No ņirņnigeem wahrdeem un ruhpiġu pilnām runām par darbibas atjaunoņchanu wehrojams, ka ņenā brahlu ugunš naw iņdņiņuņi, bet ta atkal ņahk usleefmot ņenā ņpehlā un ņiltumā.

Skultes Sihwartu ņaeefņchanas namā 200 gadu pastahweņchanas ņwehtki notika ņch. g. 16. nowembrī. ņaeefņchanas namam iņdariti plaņchi remonti: uņlihtš jauns ņkaidu jumts, iņlabotš pamats un iņdaritš ahrejo ņeenu dehlu apņchuwums. Starp pelesem, faileem koku ņareem, ņenā ņwehtniza pazelaš gaiņcha un ņalta. Swehtku draudņe pluhst ņtraumē. ņewiņki plaņchais ņaeefņchanas namš driht pilns lihds pehdejai weetai. Swehtkuš apņahk **Leepupes** draudņes mahzitajs **Lapina** ņgš ar ņwehtku runu un luhgņchanu. Swehtkuš kupaļina weetejais dseedataju foris. Rā zentra waldeš pahrstahwis ņwehtkos peedalaš **R. Osoliņch** ar ņwehtfeem peemehrotu runu. Pahrskatu par iņwesteem remonta darbeem

šneedš weetejās brahlu draudšes preešchneekš **G r u h b e š** tehws. Pahrbuhwei isdots ap 400 latu, kas šawahkti no darba labwehleem. Leelafas sumas seedojušchi tirgotajš Snikerš un profesors Snikerš Rigā, jo wini abi šawas behrnu deenas pawadijušchi šaeefchanas nama pawehni. Tuhšmigi un aizinošchi škan beigu dšeešma: „Šel neaišaugat, tefas šwehtas, Kur muhšu šentschi labpraht tezeja.“

Behz šwehtkeem brahli no **S t e e n e š** pag., furi braufušchi uš šcheem šwehtkeem, neškatotees uš šewišchi šlikto zeku un 14 šil. attahlumu, luhdš šwehtku waditajuš, lai šahdš brauktu wineem lihds, jo pehzpušdeenā noteefot deewšalpojums winau apwidū, bet truhšstot šludinašchanas.

Winau luhgumu paflaušiju un dewamees zelā. Steenes pagastā šenaf pastahwejuši brahlu draudšes šaeefchana **S t a h r a š t u** mahjās. Rara laifā šaeefchanas namš nojaukš, un atlikuši weenigi šokeem apauguši weetina. Metahlu no šchis weetinas, weetejās mahjās noteef deewšalpojums. Scheit šewišchi rošiga jaunatnes darbiba. Loti širšnigu un daudš apšološchu eespaidu atštahja jaunā brahla **B e h m a** darbiba, kuršch pilnigi nodewees Kristus darbam. Wina preešchšihmei šeko ziti jaunekli un jaunawas. Raut gan šaeefchanas namš šcheit šakritis, leefas, garigā šinā wišch šcheit jau ušzeltš un naw tahlu tās deenas, kad šahkš pazeltees ari šaeefchanas nama jaunā zeltne. Deewš lai šwehti jaunos zenšonus un nelauj teem pagurt apšahktā gaitā.

Brahlu draudšes 200 g. atzeres šwehtki Jaunpeebalgā.

Jaunpeebalgā šchee atzeres šwehtki notika 17. now. un proti trejoš daschados draudšes punktoš, preešchpušdeenā ew. lut. basnizā un pehzpušdeenā diwoš šaeefchanas namos — Ššenos un Langos. Mahzitajš Osola šgš ar retu širšnibu šahpj šanzelē talab basnizā daudš deewluhdšēju, neluhšojot uš ahršahrtigi šlikteem zelem un pirmo dšilo šneegu. Bes mahzitaja basnizā runā ari Br. dr. zentra waldes lozekliš Rob. Behršinšch. Škaišti škan dšeešmas no Br. dr. wehštnescha No 2, peem.

Weens wahrds škan širdi manā,
So Šesus runajis:
Lai nahš pee labā Gana,
Kas zelā peefušis.

Behzpušdeenā labi apšoptos un bagati apmešletos namos deewšalpojums tureja: Langos mahz. Osols un Br. dr. preešchneekš J. A. Šchmits, Ššenos Rob. Behršinšch un brahli Plešchš un Romišars. Deewu teifdami šwehtku weefi wehlā naktš štundā šchšihrās.

W e l e n u Guschilu šaeefchanas 200 gadu peeminas šwehtki notika šch. g. 20. oktobrī Guschilu mahjās, jo šaeefchanas namš

atrodaš neleetojamâ stahwofli. Weetejâš mahjaš ihpašchneekš Traimana fungš un wina kundse usnehmâš daudz ruhpeš, atlaudami ņawaš glihti remontetâš dšihwojamâš ehfaš telpaš ņwehtku wajadsibâm. Swehtkuš atklahja weetejaš draudseš mahžitaiš Putnina kgs. Râ weefiš peedalijâš Zentra waldeš preešchfeh-detajš J. U. Schmitš no Rigâš. Neņkatoteeš uš leetaino laiku un dublaineem zeleeem, ņwehtki bija tiš kupli apmekleti, ņa leela-fai daļai ņwehtku weefu nebija telpâš weetaš. Râjaukaš beigaš ņcheem ņwehtkeem bij gaheens uš ņaeefchanaš namu, pa grawâm un krukmeem, neņkatoteeš uš leetaino laiku un attahlumu, apm. 1 wai 2 kilom. Saeefchanaš namš gluschi ņabruzis un titai dašchaš ņeenâš daļaš wehl rehgojaš. Tifa išteikta wehleņchanaš, ņtahteš pee nama atjaunoņchanaš, pahrzelot winu peeeetamaĶâ weetâ.

Rigâš brahku draudseš darbiba peedšihwo jauku ušplaufumu. Weetejâš darbibaš pahrņinaņchanaš un wadibai nodibinata Rigâš Zentra nodala. Nodalâš walde eewehletâš ņekofchaš personaš: preešchneekš J. Weinbergš, ņekretarš U. Weinbergš, kaņeeris U. Riņchowš, un lozekli — M. Oņolinņch nn Wold. Perlbachš. Nodalâš walde darbojaš rofigi. Šch. g. 29. ņeptembri nodala ņarihkoja plaņchuš Blauiâš ņwehtkuš, kuroš peedalijâš gandrihš wiņi nodalaš beedri, ņeedodami gan augluš, gan lihdselkuš, gan ņeeduš ņahleš puņchkofchanaš. Sarihkojumi un deewfalpojumi noteek arween rofigi. Paņtahw dņeedataju koris un puhteju orkeņtris, kuri kuplina darbu ar ņawâm dņeeņmâm un ņtanâm. Ćeroņinata ari mahņu komitejaš dibinaņchana. Nahtot-neš darbiba ņtahw preešchâ gaischu mehrku un panahkumu pilna.

Apfahrtrafktš Nr. 9.

Zentra waldeš rihkojumi un ņinojumi.

1.

Brahku draudseš garigo darbineeĶu ņagatawoņchanaš kuruņi.

Râ katram darbam nepeezeefchami ņagatawoti ņtrahdneeki, tâ tagadejâ laikmetâ tahdi jo nepeezeefchami Brahku draudseš darbam. Wezaņeem brahkeem=darbineeĶeem dšihwojot un ņtrahdajot ņtarp wineem lihdsigeem weenfahrņcheem neiņglihtoteem zilweĶeem, labakâ ņkola bijuņi winu dšihwe un tizibaš zihnini, tai zauri gahjuņchi tee pilnâ mehrâ apmeerinaja ņawa laika praņibaš un garigo darbineeĶu wajadsibaš. Bet muhņu iņglihtotâ laikmetâ ņewiņchki jaunajeem darbineeĶeem — eeņahzejeem, kureem wehl truhktš pat dšihweš ņkolâš pahrbaudijumu, un truhktš ari dņitakaš atņinaš par garigâ darba wehrtibu, un tadehl wehrojams, ņa daudzeeem truhktš ari droņmeš kerteš pee ņentehwu arĶla un dņiht tahĶaĶ eeņahĶto wagu Brahku draudseš garigâ tihrumâ, — teem wajadsigš eeroņinajums un palihgš, ņâ ari tagade-jam laikmetam peemehrotâš ņpezialâš ņinaņchanaš un iņglihtiba.

Lai peh3 eespehjas nahktu ſchai wajadsibai palihgâ, Zentra walde nolehma ſarihktot Brahtu draudſes garigo darbineeku ſagatawoſchanas kurſus 6 nedetu apmehrâ, ſahktot ar 1930. g. 20. janwari lihds 1. martam.

Kurſos tiks ſneegtas tās nepeezeeshamafās ſinaſchanas un padomi, kas katram garigam darbineekam noderetu ikdeenās dſihwê, kâ ari pare=dssets iſkopt un padſikinat katra darbineeka atſinu par gariga darba wehrtibu un wina uſdewumeem muhſu laiſmetâ.

Kurſos peedalisees kâ lektori un audſinataji, beſ muhſu paſchu darbi=neekem, ari daſchi Latw. Uniwerſitates teol. fakultates ſpehki un ari daſchi em. luter. mahzitaji.

Kurſu dalihbneekem teef dots dſihwoklis ar apſurinaſchanu un ap=gaiſmoſchanu pa wiſu kurſu laiſu pilnigi par brihwu. Paſcheem wineem jaruhpejas par uſturu un gultas drehbêm, bet ari ſchai ſinâ zentra walde ziſ eespehjamſ nahkſ palihgâ no ſawas puſes.

Peedalitees kurſos war abeja dſimuma perſonas, kas juhtas aizinatas garigam darbam, bet teem eepreeſch japeeteizas pee zentra waldes Rigâ, Kaleju eelâ Nr. 8., uſdodot par ſewi ſekofchas ſinas: 1. Wahrds un uſwahrds. 2: wezumſ, 3. iſglihtiba, 4. tautiba, 5. tiziba, 6. nodarboſchanâs, 7. adreſe. Minetâs ſinas jaeefneeds wehlaſais lihds 1930. g. 10. janwarim.

Beedribas nodatu waldem jaruhpejas, lai winaſ jaunee un wezee darbineeki kurſos nemtu dalibu, winaſ atteezigi eeroſinot un paſkubinot, jo tas neſis ſwehtibu turpmafai nodatas darbibas attihstibai.

2.

N o d a t u g a r i g a s d a r b i b a s ſ t a t i ſ t i k a.

Lai beedribas zentra waldei buhtu eespehjamſ pahrsinat nodatu ga=rigâ darba attihstibu un ari ſneegt ſinas par to „Brahtu draudſes wehstneſi“ Zentra walde uſleef par peenahkumu wiſâm nodatâm eefneegt gada beigâs ſinojumu Zentra waldei, par notifuſcheem ſarihkojumeem un deewfalpoju=meem, paſinojot, kahdi darbineeki jeb weeſi peedaliſas, kâ bija apmeklets un kâ ar ſarihkojumu apmeerinati paſchi rihtotaji. Sinojumi adreſejami Brahtu draudſes zentra waldei Rigâ, Kaleju eelâ Nr. 8.

3.

B r a h t u d r a u d ſ e s w e h ſ t n e ſ c h a i ſ p l a t i ſ c h a n a.

Garigas darbibas weizinaſchanai ir nepeezeeschama atteeziga literatura, un beſ tās darbs neſpehji pilnigi attihstitees. Schahdam noluhkam zentra walde ir uſnehmuſees ſinamas ruhpes „Brahtu draudſes wehstneſcha“ iſdo=ſchanâ, kas praſa prahwas ſummas, un neatlaidigu darbu. Bet ar to ween wehl darbs naw padarits. Wajadſigas tſhaſlas rokas, kas mineto rakſtu krahjumu iſplata tautâ, un wah3 abonentus. Schahdu darbu ſpehjigs ſtrah=dat ikweens, kam ween ruhpe brahtu draudſes darbibas uſplauſchana, un tadehl laiſni luhdsam wiſus darba labwehkus, draugus un lihdsdarbineekus, kâ ari brahtu draudſes nodatu waldes un wiſus brahtu draudſes lozekkus, ſekmet Brahtu draudſes wehstneſcha iſplatiſchanu un abonentu wahkſchanu. Râ jauku paraugu waram minet Drustu=ſatartas nodatu, kura peepraſijufi iſplatiſchanai 100 ekſemplarus. Wehlams, ka ſchim paraugam ſekotu ari zitas nodatas, jo tas ir wina gods un peenahkums. Katrai nodatai un ſa=eefchanai wajadsetu nepeezeeschami abonet wiſmas weenu ekſemplaru paſchai, bet tas no daudsâm nodatâm wehl naw darits. No ſekmigas iſplatiſchanas atkarajas neween Brahtu draudſes wehstneſcha paſtahweſchana, bet ari Brahtu draudſes darbibas attihstiba un uſplauſchana nahkotnê.

4.

S e e d o j u m u w a h k ſ c h a n a s l e e t a.

Seedojuumu wahkſchanas atkaujas terminſch iſbeidsas ſch. g. 31. dezembri, peh3 kuras wiſas seedojuma liſtes jaeefuhtha zentra waldei. Nodatas un

šaešchanas darbīneekus, kureem īšneegtas seidojumu listes, luhdsam paruhpetees, lai seidojumu wahšchana šneegtu daudzmas apmeerinoschus rezultatus, jo wajasibu ir toti daudsi, un šawahktee lihdsēki tatschu nahk par labu weetejam drahtu draudses wajasibam.

5.

Nodatu pilnas beedru šapulzes šašaukšchanaš
nepezeeschamiba.

Nowehrots, ka daschas nodatas šawâ darbiba neispilda statutu nošajumus, un nešauz fahrtejas beedru šapulzes, kuru usdewums ir nospraust nodatas darbibas apmehru, īwehlet nodatas waldi, rewīšijas komīšiju un nofahrtot wīšus darbibas jautajumus. Šchi statutu prašiba katrai nodatai ir noteikti jaispilda, un ta nešis tikai labu, jo ar to buhs panahkts, ka nodatat buhs likumiga wadiba, un beedri tiks wairak eerosinati lihdsi ruhpetees par darba wajasibam, jo tagad daudsi nodatas ruhpes nes tikai weena waidiwas personas. Bahrejee beedri uskاتا to it kâ par wīnu „peenahkumu“ jeb „privatu leetu“, un beedribas jeb šabeedribas īstee usdewumi neteek ne pareisi šaprasti ne dšihwē īwesti. To wīnu wehrâ nemot, zentra walde usleek par peenahkumu wīšam nodatam šašaukt pilnas beedru šapulzes, īnsirufzija noteiktâ fahrtibâ, īwehlet waldi un rewīšijas komīšiju nahkošcham gadam un pašinot zentra waldei īwehletu nodatas waldes un rewīšijas komīšijas lozeku šastahwu lihdsi ar wīnu adresēm.

Dseefmas deewtalpojumeem.

1.

M e l d.: Kungs Jesu Krist, nahz pee mums buht.

1. Kad dšihwes zeku staigaju, Es weenu šwaigsui mekleju, To šwaigsni, kas pee Kristus wed Un tumšchâ širdi starus met.

2. Ur gudreem wihreem austrumâ Ir mana širds reis tezeja Us Judu semi — Betlemi, Tur meklet masu šiliti.

3. Un šilitē — tu brihnumš šwehts, Tur mana zela šwaigsne lehž, Kas man nu wīnu muhschu mirds, Lai waigi seed, lai šehro širds.

4. Lai kahdu zeku staigajot, Nu man šchi šwaigsne gaismu dod Un starus wehl us galwu lees, Pa tumšcho leju zeksch kad ees.

R. B.

2.

M e l d.: Eji špirdšinatees agri.

1. Par Jesu dseefmu weenu Es širdi glabaju, Zif Deewš man dos wehl deenu, To allasch dseedaschu. Wīnsch mana mihlestiba, Wīnsch mana tiziba, Wīnsch mana ustiziba Un drošcha zeriba!

2. Bes wīna šaules kalnâ Mans zelīnsch newestu, Bes wīna nahwes šalnâ Man wīšs šche šawihstu; Bes wīna meeru welti Es eedams mekletu, Bes wīna dšihwes telti Us šmiltš es daritu.

3. Ur wīnu ſauleš reetu Wairš dwehf'le nepaſihſt, Pluhz nemirſtibas ſeedu, Raš muhſcham neſawihſt; Ur wīnu Tehwa namu Uzš tahlêš nomana, Redſ weetu paleefamu, Raš gaida tehwiĵâ.

4. Tad, ziĵ man buhš wehl deenu, Lai Jeſuš dſeeſma ſkan, Eš dſeedaſchu to weenu, Naw zitaš dſeeſmaš man. Lai zitaš ſmeĵ zita akâ Un wainaguš ſew wiĵ, Bet lai par mani ſaka: „Šchiš tiĵ ar Jeſu biĵ!“

3.

M e l d.: Eš tewi teizu ſchehl.

1. Wehl weena ſwehta luhgſchana! To, Tehwš, mumš neaiſleedſi, Nahz, wadi ſawu pulzīnu, Tam zela ſpeeki ſneedſi.

2. Sem ſaweem ſpahrneem draudſi krahĵ, Dod leezineefu ſparu, No jauna eededſ tizibu Un mihleſtibas Garu.

3. Sawš ehrtſchku kron'š lai rotâ muhš Pa wiſâm muhſcha deenâm, Sawš kruſtš lai mumš pahr galwâm ſpihd, Leef kalpot tew tiĵ weenam.

4. Uſ tawâm rofâm luhkoſim. Weenš mahjeenš un mehš eefim, Kad mahlu buhda ſaluhſiš, Pee kruhtš tew galwu fleefim.

R. B.

4.

M e l d.: Uſ, jaukumš, liĵt wehrâ.

1. No dwehſeleš dſelmeš, Tehwš, ſlawa tew pluhſt, Tu klinſchu pamatš ſwehtaiš, Tu glahbeĵš, wiſš kad grubſt.

2. Sawš deewiſchtaiš elkons Pahr mani biĵ zeltš, Eš glahbtš no beſdibena, Slogš ſmagš no kruhtim weltš.

3. Raut ſinatu wiſi, Ziĵ mihlſch tu, ziĵ jaukš, Un tawâš tekâš eetu, Rungš Jeſu, dahrgaiš draugš.

4. Lihdſ paſauleš galam Lai wehſtneſchi tek, Un tawa Gara leefmaš Drihſ auſtâš ſirdiš deg.

5. Lai drihſ ſche wirš ſemeš Nahſ Beſtitaiš manš, Un ſawu draudſi gana Šchiš ihſtaiš dwehf'leš ganš.

R. B.

5.

Sawâ meldiĵâ.

1. Juhš, behrnini, nahzeet ar preezigu praht' Pee ſiliteš Betlemê wiſi nu flaht, To preeku lai katriš nu ſirſninâ juht, Ra debefu tehwš ſawu dehlu mumš ſuht'.

2. Uſ, meteetees zeloš kâ gani ir juhš, Un ſaleeſeet rozinaš, pateiĵt jumš buhš, Un lihgſmojeet preezigi engeleem lihds: „Tew' mihlejam, behrnin, kaš autinos tihtš.“

3. Ko došim mehš, behrni, ko dahwafim tew? Ak, fanem muhš pašchuš par dahwanu few! Tu negribi mantas, ko pašauledod, Bet firdi it ſchkihstu, kaš godat tew' prot.

4. Kaš firšnini ſawu tew gribetu leegt? Leelš preekš mumš tew firdiſ par dahwanu ſneegt. Jel dari taš ſwehtas un lihdsigaš few, Jo tad ween mehš muhſchigi patikšim tew.

6.

Sawâ meldijâ.

1. Ak, tu preeziga, Ak, tu ſwehtiga Seemaš ſwehtku deenina! Kristus ir dšimis, Wiš eenaids rimis: Preezajeeš, preezajeeš, draudse!

2. Ak, tu preeziga, Ak, tu ſwehtiga Seemaš ſwehtku deenina! Kristus ir nahziš, Beſtit muhš ſahziš. Preezajeeš, preezajeeš, draudse!

3. Ak tu preeziga, Ak, tu ſwehtiga Seemaš ſwehtku deenina: Eng'li nekawè, Kristu tee ſlawè. Preezajeeš, preezajeeš, draudse!

7.

Sawâ meldijâ.

1. Eš ſkaiſtu roſit' ſinu, No ſihkaš ſakniteš, — Ta roſite, ko minu, No Jeſuš zehlufeeš. Ta plauka dſeſtrumâ Sem auſtaš ſeemaš ſauleš Un pušnaſtš tumſibâ.

2. Scho brihnumroſi ihſtu, Ko praweeš ſludina, Râ ſeedu ſwehtu ſchkihstu Mumš Mahra dahwina. Behz Deewa padoma Weenš behrniſch tai ir dšimis Gan pušnaſtš tumſibâ.

3. Tu roſit', ſkaiſtâ, jaukâ, Tu pukit' ſwehtakâ, Kam gribi ſeedet laukâ? Seed' manâ firšninâ! Kaš tizibâ tew' kopj, Tam firdš no ſaldas ſmarſchaš Un dwehſ'le pilna top.

8.

Sawâ meldijâ.

1. Klufa naſtš, Swehta naſtš! Wiſi duš, Mahteš a3š Sargâ, preezigi bihdameeš, Skaiſtu behrniſu, debefš weef': Behrniſ, meerigi duſ! Behrniſ, meerigi duſ!

2. Swehta naſtš, Klufumš ſwehtš! Ganineem Iſwehletš Dſirdet engelu ſlaweſchan' Debefš draudſibaš dſeeſma ſkan. Glahbejš, Kristus ir klaht! Glahbejš, Kristus ir klaht!

3. Klufa naſtš, Swehta naſtš! Deewa Dehlš, Tawa a3š Mihleſtibâ mumš uſſmaida. Godš tew, dwehſele, peſtita. Dšimis Jeſuš, taš Rungš! Dšimis Jeſuš, taš Rungš.

9.

Sawâ meldijâ.

1. No debesim es atnesu Jums wehsti jaunu preezigu, Ro Deews jums lizis fludinat: Jums buhs us Betlem' aifstaigat.

2. Tad klausitees, kas notizis: Jums behrnisch schodeen peedsimis No isredsetas jaunawas, Par to lai wisi lihgsmojas.

3. Wirsch ir tas Kristus, muhsu Deews, Tas palihdses jums it patees! Wirsch pats ir juhfu Pestitajs, Kas jums no grehfeem nomasgaj's.

4. Sweiks nahzi, zeenigs dahrgais weef', Ur tewi ir pats augstais Deews! Tu pee mums waidu laudim nahz, Lai flawets top taws schehligs prahts!

5. Ak faldais, mihlais Jesulin! Nahz, taifees mihkstu spilwentin' Un dusi manâ sirsninâ, Ka tu man paleez prahtinâ.

6. Tu gribees zeeti apfampjams, ar tizib's rofam fane-mams, Es tewi sirdi tureschu, No tewis schkirts ta netifschu.

7. Par to es loti preezajos Pat leelos, grubtos sirdehstos, Ur engelischeem dseedadams: „Deews augsti teizam, flawejams!“

10.

M e l d.: Ak, Jerusaleme, modees.

1. Semi fedsa frehfla baiga, Kad gaismas stars no Tehwa waiga Ra sposchais sibens usausa. Tumschee fahf scho gaismu manit, Nahf Kristus fawas awis ganit, Dsimst meefâ Tehwa godiba. Nu debesg gaismas rihts No jauna eeswanits, Gawi-lejat! No Jesus sirds Neweens naw schkirts, Mums wiseem Betlem's swaigsne mirds.

2. Nedsifis schi gaisma swehta Ta wahjam sirdim nowehleta, Kas tumsas waschâs guleja. Tautu tautas apgaismotas, Un wehl ikdeenas sirdis rodas, Ro pateesiba modina. Schis deenas Rehninam Lai pakal staigajam Debesg zeku, Tad dsih-wiba Un laimiba Buhg muhsu dala muhschibâ.

3. Klau, fkan gaisâ eng'lu dseefmas. Sirds, mostees, dedsi swehtâs leesmâs, Nes tschalli fawu upuri. Tu ar' esi aizinata, Tew schehlastiba dahwinata, Zel Kristum fawu altari. Tur tizib's feltis lai spihd, Pee zeribas lai miht Mihlestiba. Sirds, pamodees, Sirds, pazelees, Jo gaismai tewi radij's Deews! R. B.

11.

M e l d.: Zif sposchi rihta swaigsne lehz.

1. No tuweenes un tahleenes Weens Garš wed fopâ dwehfeles, Weens mehrkis brahluš faista; Un draudses galwa godibâ Ur fawu Garu flufumâ Nahf behrnu sirdis laista, Bilda,

šilda, Dailàm dseefmàm, Škhištàm leefmàm Šfredsetuš, Teikt leef Deewa darbuš šwehtuš!

2. Rungš, tawa šehkla tihrumâ Šfdeenáš nemáš plašchumâ, Ša šet lihdsf semeš galam! Šawš behrnu pulšš aug tuhštošcheem, Šawš wahrds zaur gaismas wehstnešcheem Škan wišàm pašaul's malàm. Šawu šlawu Leez tu platit, Šautàm štatit Šawu špehku, Šaišmai pildit pašaul's ehku.

3. Šew peeder wiša pašaušle, Buhs laišš, šad šatra dwehšele Nahtš škuhpštit tawaš šahjaš! No meega mostáš pagani Un judu pirmee leezneeki Uš Šalemu nahš mahjâš. Šuhti, puhti Šawu Šaru! Šumfaš waru Šaš lai škalda, Šawu škaugu widû walda! R. B.

12.

M e l d.: Mehš Deewu Rungu šlawejam.

1. Naw zitaš peštifšanaš mumš Râ Šejuš weenigi, Wišch muhfu pilš un patwehrumš Un zekšch uš debefi.

2. Bef tewiš kaš pee Deewa eet, Šeem dušmu pehrkonš ruhž, Ur tewi šwehta laime šeed Pee Šehwa širdš un fruhtš.

3. Tu bahrgo šodu remdini Un šalaus šobenu, Šo šoda kaušu pilnigi Pee krušta dšehriš tu.

4. Drošchš zeetofniš mumš ir tawš wahrds, Raut dašchš to nešaredš, No šoda bultàm neaiššfahrts Šaš behrnuš glahbi un šedš'.

5. Bet dšihweš zelâ wahrds tawš mumš Šr balsamš, šmaršchigš šeedš, Šwehtš meera awotš, atšpirgumš, Kad ruhpeš zeluš leez.

6. Špeed šawu wahrdu dwehšelê, Roz dšili širdi to, Šad jutifchu jau pašaulê Šš laimi muhšchigo. R. B.

13.

M e l d.: Širdš, mostees un ar preeku.

1. Širdš, luhdsot, dšeedot štaigaš Preešch debefš Šehwa waiga, Kaš tewi ušturiš, Lihdsf šchodeen palihdšejiš.

2. Mehš zelâ šweedruš lejam, No gada gadâ ejam, Wežš šuhd — tam durwiš weram, Šaunš nahš — uš wišu zeram.

3. Šehwš, atwer meera oštu Un nowehrš wišu poštu, Behž breešmàm, šahpiu twaišeem Leez atnahšt labeem laišeem.

4. Kur muhfu šahjaš dodáš, Šur gaišchumš tawš lai rodaš, Lai debefš raša škaišta Muhs leeluš, mašuš laišta.

5. Šneedš roku škumminateem, Raht' zeku maldinateem, Šar tehwu behrneem efi Un tuššcheem maiši neši.

6. Pee flimo gultam mihti, Teem behdu nakti spihdi, Rotumfchas domas beede, No gruhtfirdibas dseedè.

7. Wiswairaf leez lai waru Twehrt firdi tawu Garu, Lai fche tas mani rotà, Behz eewed debefš godâ.

8. Ro luhdsam, dod, af Tehtit, Mahz famu draudsi fwehtit, Lai tawa rofa wada Muhš mihlâ jaunâ gadâ. R. B.

14.

M e l d.: Gods lai ir Deewam augstibâ.

1. Lihds fchejeen' Deewš firdšchelligi Man wifu labu lehmiš; Lihds fchejeen' meefu, dwehfeli Sem Tehwa fpahrneem nehmiš, Lihds fchejeen' mani wadijīs, Dauds preefa laimes pee- fchfihriš, Lihds fchejeen' palihdsejiš.

2. Par ustizibu tehwiſchu, Raš jauna katru rihtu, Eš, Tehwš, ar firdi bijigu Pee tawam fahjam frihtu; Eš firdi esu rakstijīs: Deewš daudš pee maniš darijīs, Lihds fchejeen' palihdsejiš!

3. Ur turpmaf mani peemini, Iſdeenas glahb un glabâ, Zaur Kristus af'nim palihdſi, Raš leetas maniš labâ, Lai lihds pat kapam leezinu: Deewš man zaur Kristus nopelnu Lihds galam palihdsejiš. R. B.

Iſdeweja: Beedriba „Latw. Ew. Brahtu Draudſe“.

Redaktors: R o b e r t s B e h r ſ i n ſ c h.

Geſpeests 2. Rigas Urodu Skolâ, Struhgu eelâ 4.